

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

LGD.411.002.11.2022

Zdzisław Chojnacki
Wójt Gminy Nowa Wieś Lęborska
Urząd Gminy w Nowej Wsi Lęborskiej
ul. Grunwaldzka 24, 84-351 Nowa Wieś Lęborska

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I/22/003 - Opieka nad bezdomnymi zwierzętami w wybranych schroniskach województwa pomorskiego

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy w Nowej Wsi Lęborskiej, ul Grunwaldzka 24, 84-351 Nowa Wieś Lęborska (dalej: „Urząd”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Zdzisław Chojnacki, Wójt, od 08 października 2021 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: Ryszard Wittke, Wójt, od 20 listopada 2018 r. do 25 czerwca 2021 r. W okresie od 16 lipca 2021 r. do 08 października 2021 r. funkcję Wójta Gminy Nowa Wieś Lęborska (dalej: „Gmina”) pełnił Mikołaj Bazyli Ochman ¹ .
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Realizacja zadań w zakresie opieki nad bezdomnymi zwierzętami i zapobiegania ich bezdomności. 2. Zlecanie zadań w zakresie opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz ocena nadzoru nad realizacją tych zadań (w tym także w aspekcie rozliczeń finansowych).
Okres objęty kontrolą	Lata 2020-2022 (do dnia zakończenia kontroli, tj. 07 grudnia 2022 r.), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem – jeżeli dotyczyły działalności objętej kontrolą.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontroler	Piotr Lewandowski, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr LGD/176/2022 z 27 października 2022 r.

(akta kontroli str.1-15)

¹ Na podstawie art. 28f ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.)

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W okresie objętym kontrolą, w Gminie realizowano, uchwalone przez Radę Gminy, Programy opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy. W kolejnych latach, przed upłynięciem terminu określonego w art. 11a ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt⁴ (dalej: „ustawa o ochronie zwierząt”), przedkładano Radzie Gminy projekty Programów, celem ich uchwalenia. W Programach, za wyjątkiem Programu na 2020 r., zawierano wszystkie działania wymienione w art. 11a ust. 2 ustawy o ochronie zwierząt. Wskazywano również wysokości środków finansowych przeznaczonych na ich realizację oraz sposób wydatkowania. W celu realizacji zadań zapisanych w Programach (m.in. na wykonywanie zabiegów kastracji i sterylizacji kotów wolno żyjących oraz zwierząt domowych trafiających do Schroniska), Gmina corocznie zawierała umowy z Ośrodkiem tresury psów, „BAJER” – Sławomir Twardziak – hotel i schronisko dla psów⁵ (dalej: „Schronisko”)⁶. Gmina informowała Policję o zawartych umowach ze Schroniskiem, w celu ułatwienia prowadzenia interwencji związanych ze zwierzętami, poza godzinami pracy Urzędu. Za pośrednictwem m.in. gminnej strony internetowej oraz komunikacji bezpośredniej z sołtysami, właścicielom zwierząt, na terenie Gminy, przypominano o obowiązkach wynikających z posiadania zwierzęcia oraz prowadzono akcje informacyjne. Urząd weryfikował sporządzaną przez Schronisko dokumentację z odłowu zwierząt i interwencji dotyczących udziału zwierząt w wypadkach. W Urzędzie miernikiem skuteczności realizowanych w ramach Programów działań, był brak skarg oraz efekty w postaci działań w zakresie opieki nad zwierzętami na terenie Gminy.

Wójt prawidłowo wydał zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami i na prowadzenie schronisk dla bezdomnych zwierząt. Umowy na wyłapywanie zwierząt zawarto z podmiotem posiadającym wymagane zezwolenia. Spełniały one obowiązujące wymogi dotyczące wskazania środków do wyłapywania zwierząt, zapewnienia pomocy weterynaryjnej oraz wskazania miejsca ulokowania zwierzęcia. Schronisko realizujące ww. zadania, na podstawie umów zawartych z Gminą, objęte było nadzorem weterynaryjnym. Urząd nadzorował realizację zawartych ze Schroniskiem umów poprzez okresowe kontrole.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na:

- niezawarcie w projekcie Programu na 2020 r. działań w zakresie opieki i dokarmiania kotów wolno żyjących,
- niewpisywaniu przez Schronisko danych identyfikacyjnych mikroczipów, którymi znakowano zwierzęta, do ogólnopolskich baz danych.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 572

⁵ Małoszyce 1C, 84-342 Małoszyce, NIP 841 130 16 64

⁶ W zawartych umowach zwanym Zleceniobiorcą.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁷ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Realizacja zadań w zakresie opieki nad bezdomnymi zwierzętami i zapobiegania ich bezdomności

Opis stanu faktycznego

1.1. Wójt przedkładał Radzie Gminy projekty Programów po uzyskaniu opinii zgodnie z art. 11a ust. 7 ustawy o ochronie zwierząt⁸. W latach 2021 r. i 2022 r. Rada podjęła uchwały z zachowaniem określonego w art. 11a ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt terminu⁹. W 2020 r. uchwałę podjęto 4 maja 2020 r. tj. z naruszeniem ww. określonego terminu. W dniu 23 marca 2020 r. Wójt złożył wniosek o zwołanie sesji Rady Gminy¹⁰ w ciągu siedmiu dni od daty wniosku. Proponowany porządek obrad zawierał m.in. przyjęcie projektu uchwały w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy na rok 2020 r. W odpowiedzi na wniosek Wójta, Przewodniczący Rady Gminy poinformował, że w związku z ogłoszeniem stanu epidemii¹¹ nie widzi możliwości zwołania sesji Rady Gminy w terminie określonym przez Wójta.

Program na 2020 r. obejmował wszystkie zawarte w art. 11a ust. 2 ustawy o ochronie zwierząt zadania, jednakże w dalszej jego treści nie zawarto sposobu realizacji działań w zakresie dokarmiania kotów wolno żyjących. Działania w zakresie opieki nad wolno żyjącymi kotami w praktyce ograniczono do zmniejszania ich populacji. W Programach na lata 2021 i 2022 zawarto wszystkie zadania określone w art. 11a ust. 2 ustawy o ochronie zwierząt. Zawierały one m.in. informacje o adresach podmiotów realizujących zadania wynikające z Programów, tj. schroniska dla zwierząt, gospodarstwa rolne oraz lecznicy weterynaryjnej/lekarza weterynarii. Nie ujmowano planów znakowania zwierząt w Gminie (nieobligatoryjne zadanie gminy określone w art. 11a ust. 3 ustawy o ochronie zwierząt) oraz mierników realizacji zadań.

W Programach przypisano środki finansowe na realizację zadań w zakresie: odłowu bezpańskich zwierząt, utylizacji martwych zwierząt, zabiegów sterylizacji i kastracji kotów wolno żyjących oraz ich dokarmiania (za wyjątkiem 2020 r.).

(akta kontroli str.148-280)

1.2 Kastracja i sterylizacja zwierząt domowych realizowana była w ramach umów zawartych przez Gminę ze Schroniskiem dla zwierząt oraz lekarzami weterynarii. Działania w tym zakresie dotyczyły zwierząt w Schronisku oraz kotów wolno żyjących zgłaszanych do zabiegów przez opiekunów społecznych. W okresie objętym kontrolą przeprowadzono łącznie 169 zabiegów w tym 47 kastracji i 105 sterylizacji kotów wolno żyjących oraz 13 zabiegów kastracji i 4 sterylizacji zwierząt, które trafiły do schroniska¹².

⁷ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁸ Uchwały podejmowano po uzyskaniu opinii Powiatowego Lekarza Weterynarii w Łęborku, Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami w Polsce oraz Kół Łowieckich działających na terenie Gminy. Ponadto w latach 2021 r. i 2022 r. Gmina występowała o opinię do Fundacji „Końkretnie pomagamy”.

⁹ Zgodnie z art. 11a ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt Rada gminy wypełniając obowiązek, o którym mowa w art. 11 ust. 1, określa, w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

¹⁰ Na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

¹¹ Dotyczącego zagrożeniem wirusem SARS CoV-19.

¹² Zabiegom poddawano wyłącznie psy i koty.

W zakresie działań obejmujących kastrację i sterylizację zwierząt domowych posiadających właściciela Wójt wyjaśnił, że Gmina nie planowała, nie organizowała oraz nie współfinansowała działalności dotyczącej kastracji i sterylizacji zwierząt domowych¹³, ze względu na brak środków finansowych.

(akta kontroli str.358-366, 375-381, 619-628, 670-713, 717-727)

1.3. Gmina nie posiadała własnych służb mogących egzekwować od właścicieli zwierząt domowych, określony w art. 10a ust. 3 ustawy o ochronie zwierząt, zakaz puszczenia psów bez możliwości ich kontroli i bez oznakowania umożliwiającego identyfikację właściciela lub opiekuna. Cyklicznie informowano mieszkańców Gminy za pośrednictwem zwyczajowo przyjętych¹⁴ kanałów przekazu informacji o obowiązkach właścicieli zwierząt wynikających z ww. przepisu. Urząd informował Komendę Powiatową Policji w Lęborku o zawarciu umów w zakresie odławiania bezdomnych zwierząt, udzielaniu pomocy zwierzętom pozostającym bez opieki oraz zapewnienia całodobowej opieki w przypadku zdarzeń losowych (w tym drogowych) z udziałem zwierząt.

(akta kontroli str. 670-713)

1.4. Działania informacyjne mające na celu zapobieganie bezdomności zwierząt realizowane były głównie poprzez udostępnianie za pomocą gminnej strony internetowej odnośnika do strony internetowej Schroniska, z którym Gmina zawarła umowę. Jak wyjaśnił Wójt działania w zakresie przeciwdziałania bezdomności zwierząt prowadziło Schronisko, podejmując starania zmierzające do adopcji zwierząt. W szkołach na terenie Gminy prowadzone były pogadanki dotyczące opieki i ochrony zwierząt oraz organizowane były wycieczki do Schroniska. Ponadto placówki oświatowe z terenów gminy kilka razy w roku organizowały zbiórki karmy dla zwierząt, która dostarczana była bezpośrednio do Schroniska.

W 2022 r., w dwóch terminach (w dniach 15.10.2022 r. oraz 29.10.2022 r.) mieszkańcy Gminy mogli darmowo zaszczepić swoje zwierzęta¹⁵.

(akta kontroli str. 670-713, 717-727)

1.5. W okresie objętym kontrolą, liczba bezdomnych zwierząt w Schronisku, pochodzących z terenu Gminy, wynosiła¹⁶: 6 (2 psy i 4 koty) w 2020 r., 9 (3 psy i 6 kotów) w 2021 r. i 6 (3 psy i 3 koty) w 2022 r. W tym okresie z terenu gminy odłowiono 33 zwierzęta (24 psy i 9 koty) w 2020 r., 39 zwierząt (18 psów i 21 kotów) w 2021 r. i 42 zwierzęta (26 psów i 9 kotów) w 2022 r. Na podstawie decyzji administracyjnych z terenu Gminy do schroniska trafiły cztery psy¹⁷.

Z tytułu wykonywania zadań w zakresie opieki nad zwierzętami Gmina poniosła wydatki w wysokości łącznej: 81 299,71 zł w 2020 r., 82 732,39 zł w 2021 r. oraz 123 051,40 zł w 2022 r. W ramach poniesionych wydatków na zapobieganie bezdomności zwierząt¹⁸ przeznaczono po 6 000,00 zł w latach 2020 – 2021 r. i 8 440,00 w 2022 r. Na sfinansowanie wyłapywania i pobytu zwierząt w schroniskach wydatkowano: 73 800,00 zł w 2020 r., 75 424,60 zł w 2021 r. i 114 611,40 zł

¹³ Posiadających właściciela.

¹⁴ Wywieszanie ogłoszeń przez sołtysów, strony internetowe, portale społecznościowe.

¹⁵ Informacja dla mieszkańców <https://www.nwl.pl/aktualnosci/oznacz-swojego-pupila-darmowe-chipowanie-zwierzat/>

¹⁶ Dane wg stanu na dzień 31 grudnia dla lat 2020 – 2021 oraz 31 października 2022 r. W dalszej części wystąpienia dane prezentowane są wg tej samej systematyki.

¹⁷ Wszystkie decyzje wydano w 2022 r.

¹⁸ Finansowanie zabiegów kastracji i sterylizacji kotów wolno żyjących.

w 2022 r.¹⁹ Na dokarmianie kotów wolno żyjących z terenu Gminy wydatkowano 1499,71 zł w 2020 r., 1308,79 zł w 2021 r. i 2 695,25 zł w 2022 r.

(akta kontroli str. 413-587, 619-628,)

1.6 Zgodnie z Programem, odławianiu w sposób stały podlegały zwierzęta domowe i gospodarskie, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie istniała możliwość ustalenia właściciela lub innej osoby, pod której opieką zwierzę dotąd pozostawało. Zgłoszenia od mieszkańców przyjmował bezpośrednio wyznaczony pracownik Urzędu. Poza godzinami jego pracy zgłoszenia dotyczące bezdomnych zwierząt przyjmowane były bezpośrednio przez Schronisko. Informacja o takiej możliwości zamieszczona była na gminnej stronie internetowej. Podmiotami zgłaszającymi informację do Schroniska były zarówno osoby prywatne jak i Policja.

(akta kontroli str. 148-280, 669)

1.7. W okresie objętym kontrolą do Schroniska wpłynęło: 36 zgłoszeń (21 dot. psów, 8 dot. kotów i 7 dot. innych zwierząt²⁰) w 2020 r., 48 zgłoszeń (20 dot. psów, 20 dot. kotów i 8 dot. innych zwierząt) w 2022 r., 33 zgłoszenia (18 dot. psów, 9 dot. kotów i 6 dot. innych zwierząt) w 2022 r.

W tym samym okresie do schroniska wpłynęło 35 zgłoszeń dotyczących zwierząt martwych, w tym: 14 zgłoszeń (2 dot. psów, 3 dot. kotów i 9 dot. innych zwierząt) w 2020 r., 13 zgłoszeń (0 dot. psów, 2 dot. kotów i 11 dot. innych zwierząt) w 2021 r., 8 zgłoszeń (1 dot. psów, 2 dot. kotów i 5 dot. innych zwierząt) w 2020 r.,

W Urzędzie prowadzono rejestr zgłoszeń na podstawie danych własnych oraz informacji przekazanych przez Schronisko.

(akta kontroli str. 619-628, 670-713, 717-727)

1.8. Z przeprowadzonych interwencji Schronisko przekazywało do Urzędu dokumentację zawierającą informacje o: dacie interwencji, gatunku zwierzęcia, ilości, zgłaszającym, dacie i godzinie oraz miejscu podjęcia zwierzęcia. Do karty informacyjnej dołączano zdjęcie zwierzęcia, którego dotyczyła interwencja.

(akta kontroli str. 401-406, 670-713, 717-727)

1.9. W zakresie analizowania skuteczności działań realizowanych w ramach Programów Wójt wyjaśnił, że analiza prowadzona była na podstawie otrzymywanych ze Schroniska faktur wraz z załącznikami, w postaci dokumentacji fotograficznej oraz na podstawie podejmowanych bezzwłocznych działań po zgłoszeniu pozostawionego bez opieki zwierzęcia, co potwierdzone było brakiem skarg w zakresie ochrony zwierząt na terenie Gminy. Realizacja celów polegała na ograniczaniu liczby bezdomnych zwierząt na terenie Gminy, poprzez odławianie bez zbędnej zwłoki zwierząt pozostawionych bez opieki. Zapewniane było im miejsce w Schronisku, podejmowano również niezbędne leczenie. Zwierzęta były poddawane zabiegom sterylizacji i kastracji. Poszukiwani byli także nowi właściciele dla bezdomnych zwierząt. Środki przeznaczane na realizację tych celów ustalane w ramach planowania budżetu Gminy na kolejny rok, na podstawie oferty składanej na wykonywanie w/w usług na rzecz gminy przez Schronisko. W Urzędzie brak było dokumentu, scalającego powyższe dane analityczne.

(akta kontroli str. 670-713)

¹⁹ W tym 59 999,40 za zwierzęta umieszczone w schronisku na podstawie decyzji administracyjnej (wśród odebranych zwierząt były również zwierzęta inne niż psy i koty).

²⁰ Zwierzęta dzikie: lisy, samy, kozły, wilk, tchórz, bociany, łabędzie, gołębie, mewy, myszolów,

1.10. Gmina nie współpracowała z innymi gminami w sprawie wspólnej realizacji zadań z zakresu opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania ich bezdomności.

(akta kontroli str. 670-713)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W opracowanym na 2020 r. przez Urząd i przedłożonym przez Wójta Radzie Gminy projekcie Programu nie określono działań w zakresie opieki nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmiania, których wymaga art. 11a ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie zwierząt.

W konsekwencji ww. Rada Miasta uchwaliła przedmiotowy program, w brzmieniu przedłożonym przez Wójta projekcie uchwały, nie spełniającej wymagań określonych w ww. przepisie.

Wójt wyjaśnił, że w Programie na 2020 r. w rozdziale 2 §2 pkt 2 ppkt 2 jest zapis mówiący o celach i zadaniach Programu, który obejmował opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie. W Programie na 2020 r. nie uwzględniono kwoty, która na ten cel zostanie przeznaczona. Pomimo tego pozyskano dodatkowe środki na realizację tego celu i w efekcie w 2020 r. zakupiono karmę za kwotę około 1500 zł.

Zdaniem NIK zawarte w § 2 ust. 2 projektu Programu sformułowanie, że Program obejmuje opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie jest niewystarczające i wymaga skonkretyzowania zadań i sposobu ich realizacji. W ocenie NIK określone w § 3 ust. 1 pkt 3 Programu zadanie „Opieka nad kotami wolno żyjącymi realizowana jest poprzez zmniejszanie populacji wolno żyjących kotów, polegające na wykonywaniu zabiegów sterylizacji albo kastracji wolno żyjących kotów przez lekarza weterynarii”, służy jedynie ograniczeniu populacji tych zwierząt, a nie jest sprawowaniem opieki nad kotami wolno żyjącymi.

(akta kontroli str. 670-713)

OCENA CZĄSTKOWA

W okresie objętym kontrolą w Gminie realizowano uchwalone przez Radę Programy. W kolejnych latach, przed upłynięciem wyznaczonego określonego w art. 11a ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt terminu, przedkładano Radzie Gminy projekty Programów, celem ich uchwalenia. W Programach²¹ zawierano wszystkie wymagane w art. 11a ust. 2 działania. Wskazano również wysokości środków finansowych przeznaczonych na ich realizację oraz sposób wydatkowania. W celu realizacji zadań zapisanych w Programach, Gmina corocznie zawierała umowy ze Schroniskiem. W ramach umów wykonywano zabiegi kastracji i sterylizacji kotów wolno żyjących oraz zwierząt trafiających do Schroniska. Gmina informowała Policję o zawartych umowach. Za pośrednictwem mediów, gminnej strony internetowej oraz poprzez współpracę z sołtysami, właścicielom zwierząt, na terenie Gminy, Urząd przypominał o obowiązkach wynikających z posiadania zwierzęcia oraz prowadził akcje informacyjne. Schronisko wykonywało działania m.in. w zakresie odłowu zwierząt i interwencji dotyczących udziału zwierząt w wypadkach komunikacyjnych. Z przeprowadzanych interwencji sporządzano dokumentację, którą przekazywano do Urzędu, celem weryfikacji faktu i zakresu podejmowanych działań. Urząd weryfikował sporządzaną przez Schronisko dokumentację z odłowu zwierząt i interwencji dotyczących udziału zwierząt w wypadkach. W Urzędzie miernikiem skuteczność

²¹ Za wyjątkiem Programu na 2020 r.

realizowanych w ramach Programów działań, był brak skarg w powyższym zakresie oraz efekty działań dotyczących opieki nad zwierzętami na terenie Gminy.

OBSZAR

2. Zlecenie zadań w zakresie opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz ocena nadzoru nad realizacją tych zadań (w tym także w aspekcie rozliczeń finansowych).

Opis stanu faktycznego

2.1. Na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (dalej: „ustawa o utrzymaniu czystości”²²), Rada Gminy Uchwałą Nr XLI/331/2010 określiła wymagania, jakie musi spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami, prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt, a także grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części na terenie Gminy.

(akta kontroli str. 281-284)

2.2. Na podstawie art. 7 ust. 6 ustawy o utrzymaniu czystości organ wykonawczy gminy wydał dwa zezwolenia²³ na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami i na prowadzenie schronisk dla bezdomnych zwierząt. Zezwolenia dotyczyły tego samego podmiotu i obowiązywały od 28 kwietnia 2010 r. oraz od 28 kwietnia 2020 r. Oba zezwolenia udzielane były na okres 10 lat. Obszarem działalności objętej zezwoleniem był teren Gminy, powiat lęborski, województwo pomorskie. Wydane zezwolenia były zgodne z wymogami określonymi w art. 9 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości.

(akta kontroli str. 285-357)

2.3. W okresie objętym kontrolą na terenie Gminy nie przeprowadzono planowego wyłapywania zwierząt bezdomnych w rozumieniu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 sierpnia 1998 r. w sprawie zasad i warunków wyłapywania bezdomnych zwierząt²⁴. Wyłapywanie zwierząt bezdomnych na terenie Gminy miało charakter stały i odbywało się na podstawie zgłoszeń mieszkańców (w związku z §6 Programów opieki) tj. zgodnie z §2 rozporządzenia w sprawie wyłapywania zwierząt¹.

(akta kontroli str. 669-675)

2.4. Umowy na wyłapywanie zwierząt zawarto z podmiotem, który zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o utrzymaniu czystości, uzyskał zezwolenie na wykonywanie opieki nad bezdomnymi zwierzętami²⁵.

(akta kontroli str. 285-357, 358-372)

2.5. Umowy na wyłapywanie zwierząt, zawarte ze Schroniskiem, spełniały wymogi § 5 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wyłapywania bezdomnych zwierząt, poprzez wskazanie urządzeń i środków, przy pomocy których zwierzęta będą wyłapywane, określenie środków do przewozu zwierząt, zapewnienie, w razie potrzeby, pomocy lekarsko-weterynaryjnej, wskazanie miejsca przetrzymywania wyłapanych zwierząt przed przewiezieniem do schroniska.

(akta kontroli str. 358-366)

²² Dz. U. z 2021 r. poz. 888 ze zm.

²³ Decyzja Nr 1/2010 z dnia 28 kwietnia 2010 r. oraz Decyzja Nr 1/2020 z dnia 28 kwietnia 2020 r.

²⁴ Dz. U. Nr 116, poz. 753

²⁵ Umowy: Nr RRG.6140.1.2020 z dnia 2 stycznia 2020 r., Nr RRG.6140.1.2021 z dnia 5 stycznia 2021 r. oraz Nr ROPG.6140.2022 z dnia 3 stycznia 2022 r.

2.6. W celu realizacji obowiązków Gminy wymienionych w art. 11a ust. 2 ustawy o ochronie zwierząt zawierano ze Schroniskiem umowy, których przedmiotem było m.in. wykonywanie usług polegających na:

- odławianiu pozostawionych bez opieki psów i kotów z terenu Gminy;
- odwiezieniu odłowionych zwierząt do Schroniska;
- przetrzymywaniu w/w zwierząt przez okres 21 dni w Schronisku z zapewnieniem właściwej opieki i karmienia oraz wykonania niezbędnych zabiegów weterynaryjnych i leczenia zwierząt chorych;
- objęciu zwierząt domowych opieką polegającą na zapewnieniu pomieszczeń chroniących przed zimnem, upałem i opadami atmosferycznymi z dostępem do światła dziennego, umożliwiającymi zmianę pozycji ciała, odpowiednią karmę i stały dostęp do wody;
- znakowaniu za pomocą mikroczipów zwierząt z terenu gminy, w terminie 30 dni od dnia umieszczenia w schronisku i wpisanie do ogólnopolskiej bazy;
- prowadzeniu ewidencji umożliwiającej identyfikację przyjętych przez Zleceniobiorcę bezdomnych zwierząt;
- sterylizacji lub kastracji wszystkich zwierząt, które trafią do schroniska (o ile lekarz weterynarii nie stwierdził przeciwwskazań);
- podejmowaniu działań zmierzających do adopcji odłowionych zwierząt;
- zapewnieniu dożywotniego bytu i opieki w schronisku zwierzętom, które nie znalazły nowego właściciela.

(akta kontroli str. 358-366)

2.7. Schronisko, z którym Gmina zawarła umowę w ww. zakresie, objęte było nadzorem weterynaryjnym, realizowanym poprzez kontrole przeprowadzane przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Lęborku. W okresie objętym kontrolą Urząd otrzymywał ze Schroniska kopie dokumentacji dotyczącej m.in. przeprowadzonych interwencji w zakresie odławiania zwierząt. Pracownicy Urzędu, w trakcie przeprowadzania kontroli okresowych, weryfikowali prowadzenie dokumentacji przez Schronisko, nie stwierdzając nieprawidłowości.

(akta kontroli str.285-372, 401-406, 588-618)

2.8. Gmina corocznie zawierała odrębne umowy ze Schroniskiem w zakresie działań związanych z opieką nad zwierzętami bezdomnymi²⁶ oraz dotyczącymi zwierząt padłych padłymi lub uczestniczących w zdarzeniach drogowych²⁷. Za wykonanie wszystkich czynności określonych w ww. umowach ustalono wynagrodzenie zryczałtowane, odrębnie dla każdej z umów. Kwota ryczałtowa płatna była w dwunastu równych ratach, na podstawie faktur wystawianych przez Zleceniobiorcę²⁸, comiesięcznie odrębnie dla każdej z umów. Faktury weryfikowane były przez pracownika merytorycznego, zgodnie z załącznikiem nr 5 do obowiązującego w Urzędzie regulaminu ramowych procedur udzielania zamówień publicznych o wartości szacunkowej nieprzekraczającej kwoty 130 tys. złotych²⁹. W latach 2020-2021 na realizację umów w zakresie opieki nad zwierzętami bezdomnymi Gmina wydatkowała każdego roku 51 660 zł i 43 050 zł w 2022 r. W analogicznym okresie na działania związane ze zwierzętami padłymi lub

²⁶ Umowa Nr RRG.6140.1.2020 z dnia 2 stycznia 2020 r., RRG.6140.1.2021 z dnia 5 stycznia, ROPG.6140.1.2022 z dnia 3 stycznia 2022 r.

²⁷ Umowa Nr RRG.6140.2.2020 z dnia 2 stycznia 2020 r., RRG.6140.2.2021 z dnia 5 stycznia, ROPG.6140.2.2022 z dnia 3 stycznia 2022 r.

²⁸ Określenie podmiotu wykonującego umowę użyte w ich treści.

²⁹ Wprowadzonych Zarządzeniami Nr 9 z dnia 11 kwietnia 2014 r. i Nr 41/2020 z dnia 18 grudnia 2020 r. Wójta Gminy Nowa Wieś Lęborska

uczestniczącymi

w wypadkach drogowych wydatkowano 22 140 zł i 18 450 tys. zł w 2022 r.

(akta kontroli str.358-372, 413-587)

2.9. W ramach sprawowania nadzoru nad realizacją ww. umów pracownicy Urzędu przeprowadzali okresowe kontrole w Schronisku, w efekcie których każdorazowo sporządzano protokół kontroli. Powyższe kontrole nie ujawniły nieprawidłowości w zakresie realizacji umów zawartych ze Schroniskiem. Nie formułowano również wniosków w zakresie dalszego sposobu realizacji przedmiotowych umów.

(akta kontroli str.588-618)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W okresie objętym kontrolą w Schronisku nie wpisywano danych identyfikacyjnych mikroczipów, którymi znakowano zwierzęta, do ogólnopolskich baz danych, co było niezgodne z §1 zawartych z Urzędem umów³⁰.

Wójt oraz pracownik Urzędu przeprowadzający kontrole w Schronisku wyjaśnili, że w dokumentacji prowadzonej przez Schronisko, w kartotekach poszczególnych zwierząt przebywających w Schronisku, były umieszczone „naklejki” z numerem czipów, który przyporządkowany był do danego zwierzęcia. Przy indywidualnym numerze czip umieszczony był kod kreskowy, kod QR oraz adres strony internetowej www.worldpetnet.com. Dla pracowników przeprowadzających kontrole informacje zawarte w kartotekach poszczególnych zwierząt były jednoznaczne z wpisywaniem przez Schronisko danego numeru czip do ogólnopolskiej bazy danych mikroczip. Dopiero podczas kontroli NIK w Urzędzie uzyskano informację, iż dane numery nie były wpisywane do ogólnopolskiej bazy danych.

W dniu 07 grudnia 2022 r., pracownik Urzędu przeprowadzający kontrole w Schronisku poinformował, że Schronisko dokonało wpisu wszystkich numerów mikroczip zwierząt odłowionych z terenu Gminy do ogólnopolskiej bazy danych. Ponadto na bieżąco, w formie informacji telefonicznej z pracownikami Schroniska, prowadzony jest nadzór nad realizacją zapisów umowy zawartej ze Schroniskiem.

(akta kontroli str. 588-618, 670-713, 717-719)

OCENA CZĄSTKOWA

Organ wykonawczy Gminy prawidłowo wydał zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami i na prowadzenie schronisk dla bezdomnych. Umowy na wyłapywanie zwierząt zawarto z podmiotem posiadającym wymagane zezwolenia. Spełniały one obowiązujące wymogi dotyczące wskazania środków do wyłapywania zwierząt, zapewnienia pomocy weterynaryjnej oraz wskazania miejsca ulokowania zwierzęcia. Schronisko realizujące ww. zadania, na podstawie umów zawartych z Gminą, objęte było nadzorem weterynaryjnym. Urząd sprawował kontrolę nad sposobem realizacji zawartych ze schroniskiem umów poprzez okresowe kontrole.

³⁰ Umowa NR RRG.6140.1.2020 z dnia 2 stycznia 2020 r., RRG.6140.1.2021 z dnia 5 stycznia, ROP.6140.1.2022 z dnia 3 stycznia 2022 r.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

- Uwagi NIK nie formułuje uwag w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości
- Wnioski NIK nie formułuje wniosków w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości, z powodu ich usunięcia w czasie trwania kontroli.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

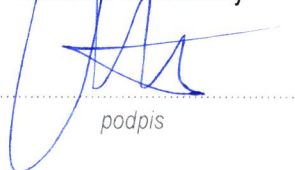
Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, 19 grudnia 2022 r.

Kontroler
Piotr Lewandowski
doradca techniczny

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku

.....
podpis

